Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра английского языкознания

Аннотация к дипломной работе

АББРЕВИАТУРЫ В НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ И ОСОБЕННОСТИ ИХ ПЕРЕВОДА

Тубалец Вероника Сергеевна

Научный руководитель:
доктор педагогических наук, профессор
Нижнёва Наталья Николаевна

2024

АННОТАЦИЯ

Дипломная работа на тему «Аббревиатуры в научно-техническом дискурсе и особенности их перевода» состоит из введения, трех глав, десяти разделов, трех подразделов, выводов по главам, заключения, списка использованной литературы (54 источника), одного приложения; работа включает в себя 2 рисунка, 3 таблицы. Общий объем работы — 60 страниц.

Ключевые слова: АББРЕВИАТУРА, ПРОЦЕСС АББРЕВИАЦИИ, НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИЙ ДИСКУРС, МЕТОДЫ И МЕХАНИЗМ ПЕРЕВОДА, КЛАССИФИКАЦИЯ АББРЕВИАТУР.

Объект исследования — использование аббревиатур в научно-технических текстах.

Предметом исследования являются особенности перевода аббревиатур на английский и русский языки, включая особенности перевода на русский язык.

Цель исследования — выявление особенностей использования аббревиатур в научно-техническом дискурсе, а также особенностей их перевода с английского на русский язык.

Методы исследования: описательный метод, метод контекстуального анализа.

Новизна данного исследования заключается в обогащении уже имеющихся исследований и выявлении новых подходов при изучении аббревиатур. В работе были рассмотрены теоретические основы исследования аббревиатур, научно-технического дискурса, особенности перевода аббревиатур, сформированы две классификации аббревиатур (по их структуре и по решаемой ими прагматической задаче). Также было проведено исследование, в ходе которого было отобрано 106 аббревиатур из научно-технических текстов. Результаты исследования подчеркивают, что авторы предпочитают предоставлять расшифровку для обеспечения более глубокого понимания читателями смысла текста. Унифицированных переводов для многих из отобранных аббревиатур не существует (об этом свидетельствует преобладание таких методов перевода, как заимствование английских аббревиатур и перевод полной формы исходной аббревиатуры с целью сохранения смысла), ведь аббревиатуры являются самым быстрорастущим классом словообразовательных единиц.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы подтверждается их апробацией на XVI и XVII Международных научно-практических конференциях преподавателей, аспирантов, магистрантов, студентов.

Данный фактический материал может быть использован для разработки классификаций при составлении учебно-методических пособий, курсов по истории английского языка, лексикологии, межкультурной коммуникации, общему языкознанию; специалистам данное исследование может помочь более эффективно использовать аббревиатуры в своей работе: анализ особенностей использования сокращений в различных языках будет полезен переводчикам для того, чтобы определить оптимальный способ перевода аббревиатур и избежать ошибок при переводе.

АНАТАЦЫЯ

Дыпломная работа на тэму «Абрэвіятуры ў навукова-тэхнічным дыскурсе і асаблівасці іх перакладу» складаецца з уводзін, трох глаў, дзесяці раздзелаў, трох падраздзелаў, вывадаў па раздзелах, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры (54 крыніцы), аднаго дадатку; праца ўключае ў сябе 2 рысункі, 3 табліцы. Агульны аб'ём працы — 60 старонак.

Ключавыя словы: АБРЭВІЯТУРА, ПРАЦЭС АБРЭВІЯЦЫІ, НАВУКОВА-ТЭХНІЧНЫ ДЫСКУРС, МЕТАДЫ І МЕХАНІЗМ ПЕРАКЛАДУ, КЛАСІФІКАЦЫЯ АБРЭВІЯТУР.

Аб'ект даследавання — выкарыстанне абрэвіятур у навукова-тэхнічных тэкстах.

Прадметам даследавання з'яўляюцца асаблівасці перакладу абрэвіятур на англійскую і рускую мовы, уключаючы асаблівасці перакладу на рускую мову.

Мэта даследавання — выяўленне асаблівасцяў выкарыстання абрэвіятур у навукова-тэхнічным дыскурсе, а таксама асаблівасцяў іх перакладу з англійскай на рускую мову.

Метады даследавання: апісальны метад, метад кантэкстуальнага аналізу.

Навізна дадзенага даследавання заключаецца ва ўзбагачэнні ўжо існуючых даследаванняў і выяўленні новых падыходаў пры вывучэнні абрэвіятур. У працы былі разгледжаны тэарэтычныя асновы даследавання абрэвіятур, навукова-тэхнічнага дыскурсу, асаблівасці перакладу абрэвіятур, сфарміраваны дзве класіфікацыі абрэвіятур (па іх структуры і па прагматычнай задачы, якую яны рашаюць). Таксама было праведзена даследаванне, у ходзе якога было адабрана 106 абрэвіятур з навукова-тэхнічных тэкстаў. Вынікі даследавання падкрэсліваюць, што аўтары аддаюць перавагу падаваць расшыфроўку для забеспячэння глыбейшага разумення чытачамі сэнсу тэксту. Уніфікаваных перакладаў для многіх з адабраных абрэвіятур не існуе (пра гэта сведчыць перавага такіх метадаў перакладу, як запазычанне англійскіх абрэвіятур і пераклад поўнай формы зыходнай абрэвіятуры з мэтай захавання сэнсу), бо абрэвіятуры з'яўляюцца самым хуткаслым класам словаўтваральных адзінак.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы пацвярджаецца іх апрабацыяй на XVI і XVII Міжнародных навукова-практычных канферэнцыях выкладчыкаў, аспірантаў, магістрантаў, студэнтаў.

Гэты фактычны матэрыял можа быць выкарыстаны для распрацоўкі класіфікацый пры складанні вучэбна-метадычных дапаможнікаў, курсаў па

гісторыі англійскай мовы, лексікалогіі, міжкультурнай камунікацыі, агульнаму мовазнаўству; спецыялістам дадзенае даследаванне можа дапамагчы эфектыўней выкарыстоўваць абрэвіятуры ў сваёй працы: аналіз асаблівасцей выкарыстання скарачэнняў у розных мовах будзе карысны перакладчыкам для таго, каб вызначыць аптымальны спосаб перакладу абрэвіятур і пазбегнуць памылак пры перакладзе.

ANNOTATION

The diploma work "Abbreviations in scientific and technical discourse and peculiarities of their translation" consists of an introduction, three chapters, ten sections, three subsections, conclusions on the chapters, conclusion, list of references (54 sources), one annex; the work includes 2 figures, 3 tables. The scope of the diploma work is 60 pages.

Keywords: ABBREVIATION, THE PROCESS OF ABBREVIATION, SCIENTIFIC AND TECHNICAL DISCOURSE, METHODS AND MECHANISM OF TRANSLATION, CLASSIFICATION OF ABBREVIATIONS.

The object of the research is the use of abbreviations in scientific and technical texts.

The subject of the research is the peculiarities of translation of abbreviations into English and Russian, including the peculiarities of translation into Russian.

The purpose of the research is to identify the peculiarities of the use of abbreviations in scientific and technical discourse, and the peculiarities of their translation from English into Russian.

Methods of research: descriptive method, method of contextual analysis.

The novelty of this research is to enrich the existing studies and to find out new approaches in the study of abbreviations. The theoretical foundations of the study of abbreviations, scientific and technical discourse, peculiarities of the translation of abbreviations, two classifications of abbreviations (according to their structure and according to the pragmatic task they solve) were described in this work. 106 abbreviations from scientific and technical texts were also studied. The results of the research emphasise that authors prefer to provide readers with a full form of abbreviations in order for them to understand the meaning of the text more accurately. There are also no unified translations for many of the selected abbreviations (this is proved by the prevalence of translation methods such as borrowing English abbreviations and translating the full form of the original abbreviation in order to preserve the meaning), because abbreviations are the fastest growing class of word-forming units.

Authenticity of the materials and results of the diploma work is confirmed by their approbation at XVI and XVII International Scientific and Practical Conferences of teachers, postgraduates, undergraduates and students.

This factual material can be used to develop classifications when compiling teaching and methodological manuals, courses on the history of the English language, lexicology, intercultural communication, general linguistics. This

research can help specialists to use abbreviations more effectively in their work: analysing the peculiarities of the use of abbreviations in different languages will be useful for translators in order to determine the best way to translate abbreviations and avoid mistakes.